EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION

Bryssel den 31.07.1996
KOM(96) 420 slutlig

96/0217 (CNS)

Förslag till

RÅDETS FÖRORDNING (EG)

om skydd av Europeiska gemenskapens rättssystem och yttre ekonomiska intressen mot effekterna av tillämpning av viss lagstiftning i vissa tredje länder och handlingar som är grundade på eller följer av denna lagstiftning.

(framlagt av Kommissionen)

MOTIVERING

På sitt möte den 15 juli 1996 fastställde Europeiska unionens råd en rad åtgärder som skulle kunna användas av EU som en reaktion på den skada EU:s intressen har lidit som en följd av att USA antagit lagförslaget om frihet och demokratisk solidaritet (*Libertad)* med Kuba (*Helms-Burton Act).* Rådet gav de ständiga representanternas kommitté (COREPER) i uppdrag att göra de förberedelser som krävdes för en snabb och samlad gemenskapsaktion.

En av de åtgärder som rådet fastställde var "att EU använder/inför lagstiftning för att neutralisera de extraterritoriella effekterna av USA:s lagstiftning". Detta meddelande innehåller ett förslag till en Rådets förordning som skulle införa en sådan lagstiftning på EU-nivå.

Den föreslagna gemenskapslagstiftningen har som mål att skydda den Europeiska gemenskapens juridiska system och yttre ekonomiska intressen genom ett antal specifika åtgärder och den syftar bara till att bygga upp en försvarsmekanism för gemenskapen och personer bosatta eller företag inregisterade inom denna mot olagliga och skadliga effekter som uppstår genom USA:s lagstiftning och agerande.

Det finns uppenbara fördelar med att vidta dessa åtgärder på gemenskapsnivå snarare än nationell nivå. Politiskt sett skulle de ge en tydlig och enad signal till USA. De skulle också åstadkomma en högre grad av skydd än man skulle få genom identiska eller jämförbara (koordinerade) nationella åtgärder, inte minst beroende på att vissa medlemsstater har antytt att de skulle ha svårt att införa en sådan lagstiftning eller införa den snabbt. Dessutom kommer garantin för identiska villkor för ekonomiska aktörer inom gemenskapen att underlätta bevarandet av en enhetlig inre marknaden, särskilt under omständigheter där USA bestämmer sig för att utnyttja sin möjlighet att göra åtskillnad mellan länder eller företag vad beträffar fortsatt indragning av rätten att vidta rättsliga åtgärder enligt avdelning III. Slutligen skulle en gemenskapslagstiftning ge en möjlighet att på gemenskapsnivå kompensera sig för belopp som tilldömts amerikanska medborgare eller företag genom att möjliggöra för gemenskapspersoner att öppna processer varsomhelst i gemenskapen där dessa amerikanska medborgare/företag har tillgångar.

Vad gäller de enskilda artiklarna i förslaget kan följande påpekas:

Artikel 1 definierar omfattningen av den lagstiftning och de handlingar som förordningen bör skydda mot. Den berörda lagstiftningen skall anges i förordningens bilaga. För närvarande är det bara de extraterritoriella delarna av USA:s lagstiftning rörande Kubas ensidiga embargo som återfinns i bilagan. Alla tillägg av annan lagstiftning (i samma tredje land eller ett annat tredje land) till förteckningen i bilagan måste beslutas av rådet på grundval av ett förslag från kommissionen. Samma sak gäller för att ta bort punkter från förteckningen över så kallad primärrätt.

När ett tredje lands lagstiftning utgör grunden för sekundärrätt eller liknande instrument kan kommissionen enligt artikel 7c lägga till denna sekundärrätt till förteckningen i

bilagan i överensstämmelse med det kommittéförfarande som återges i artikel 8. En del sekundärrätt anges redan i bilagan.

För att möjliggöra för gemenskapen att agera snabbt, adekvat och proportionerligt för att försvara sina intressen bör kommissionen ges nödvändig information av de fysiska och juridiska personer inom gemenskapen var ekonomiska intressen påverkas negativt av den omtvistade lagstiftningen. I artikel 2 föreskrivs sådana underrättelser till kommissionen.

I fall där informationen som avses i artikel 2 är av konfidentiell natur ger artikel 3 uttryckligen garantier för konfidentiell behandling.

Syftet med artikel 4 är att inom gemenskapen blockera erkännande och verkställande av domar avkunnade av domstolar och tribunaler utanför gemenskapen som gör att den omtvistade amerikanska lagstiftningen träder i kraft. Artikeln kommer att vara särskilt effektiv när det gäller att förhindra verkställande av domar utfärdade av domstolar i USA och som grundar sig på avdelning III i Helms-Burtonlagen.

Enligt artikel 5 är det obligatoriskt att inte efterkomma de omtvistade delarna i den amerikanska lagstiftning som omfattas av förordningen. Denna regel är tänkt att bli ett effektivt försvar i amerikanska domstolar i fall där personer kan bli stämda i USA för en sådan överträdelse. (Liknande klausuler finns i Förenade kungarikets och Kanadas lagstiftning.)

Trots det kan det under vissa omständigheter leda till oproportionerlig skada för en person eller ett företag att inte iaktta domarna. Av denna anledning finns en möjlighet att erhålla tillstånd att iaktta en dom. Detta tillstånd ges av kommissionen i överensstämmelse med kommittéförfarandet i artikel 8.

Artikel 6, "kompensationsklausulen", gör det möjligt att få tillbaka belopp som personer har erhållit i enlighet med den omtvistade USA-lagstiftningen. Denna artikel kommer att få särskild betydelse om det tillfälliga upphävandet av möjligheten att vidta rättsliga åtgärder enligt avdelning III i Helms-Burtonlagen inte förlängs efter 1 februari 1997. Det föreliggande förslaget följer den kanadensiska "blockeringsstadgan" i det att den medger återbetalning av hela beloppet och inte bara den del av beloppet som utverkades genom en fördubbling eller tredubbling av den ursprungliga kompensationen/betalningen till följd av ett domar i en amerikansk domstol eller tribunal.

Kommissionen kommer att anförtros vissa uppgifter som till exempel ändring av förordningens bilaga och utfärda tillstånd att iaktta domar. Artikel 7 förpliktigar också kommissionen att hålla rådet informerat om effekterna av den omtvistade amerikanska lagstiftningen och av åtgärder grundade på denna och att lämna en fullständig rapport varje år. Dessutom skall kommissionen i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning* publicera domar som artikel 4 är tillämplig på.

I de första två uppgifterna skall kommissionen biträdas av en kommitté av representanter för medlemsstaterna som med tanke på hur viktiga de åtgärder är som kommissionen

skall vidta bör agera i enlighet med artikel 2 (FÖRFARANDE II) i Rådets beslut 87/373/EEG av den 13 juli 1987 (EGT nr L 197, s 33, 18.7.1987).

Artikel 9 förpliktigar medlemsstaterna att bestämma påföljderna som ett eventuellt brott mot bestämmelserna i denna förordning skall beläggas med. Dessa påföljder måste vara effektiva, proportionerliga och avskräckande.

Artikel 10 avser ömsesidigt utbyte mellan medlemsstaterna och kommissionen av information om verkställandet av förordningen så att avvikelser kan förhindras.

Vad gäller tillämpligheten av förordningen föreskrivs det i artikel 11 att förordningen inte bara har en territoriell begränsning utan också är begränsad till fysiska och juridiska personer, privata eller offentliga, som är lagligen bosatta eller inregistrerade och har sin faktiska hemvist inom gemenskapen. En sådan begränsning är önskvärd för att undvika att fysiska eller juridiska personer söker skydd under förordningen medan deras permanenta intressen ligger utanför gemenskapen. Detta är särskilt relevant med hänsyn till personer som normalt är bosatta eller inregistrerade i USA.

Trots det skulle det vara möjligt att överväga en utvidgad tillämplighet av förordningen till att gälla personer som är bosatta eller inregistrerade i ett tredje land med liknande eller identisk lagstiftning och som skulle utvidga tillämpligheten av sin lagstiftning till att gälla personer bosatta eller inregistrerade i gemenskapen. En sådan ömsesidighet skulle framför allt kunna göra kompensationsklausulen ännu mera effektiv eftersom det skulle öka möjligheterna att få tillgång till den persons eller det företags tillgångar som beloppen skall indrivas från.

Förslag till

RÅDETS FÖRORDNING (EG)

om skydd av Europeiska gemenskapens rättssystem och yttre ekonomiska intressen mot effekterna av tillämpning av viss lagstiftning i vissa tredje länder och handlingar som är grundade på eller följer av denna lagstiftning.

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artiklarna 113 och 235 i detta,

med beaktande av kommissionens förslag,

med beaktande av Europaparlamentets yttrande[1], och med beaktande av följande:

Det är Europeiska gemenskapens mål att det skall finnas ett öppet system för interantionell handel och kapitalinvestering

Vissa tredje länder har antagit eller kommer troligen att anta vissa lagar, förordningar och andra juridiska instrument som går ut på att reglera aktiviteterna för fysiska och juridiska personer under Europeiska gemenskapens medlemsstaters jurisdiktion.

Sådana lagar, förordningar och andra juridiska instrument överträder internationella lagar genom sin extraterritoriella räckvidd.

Dessa lagar och handlingar som är grundade på eller följer av denna lagstiftning, inklusive förordningar och andra juridiska instrument, påverkar eller kommer troligen att påverka Europeiska gemenskapens etablerade rättssystem och ha negativa effekter för gemenskapens yttre ekonomiska intressen och för de fysiska och juridiska personer som utövar sina rättigheter i enlighet med den gemensamma import- och exportordningens funktion och för principen och den fria rörligheten av kapital mellan gemenskapen och tredje land.

Under dessa speciella omständigheter är det nödvändigt att vidta åtgärder på gemenskapsnivå och skydda gemenskapens etablerade rättssystem och yttre ekonomiska intressen och dessa personers intressen framför allt genom att avlägsna, neutralisera, blockera eller på annat sätt motverka effekterna av den utländska lagstiftning som avses.

I genomförandet av denna förordning bör kommissionen bistås av en kommitté med representanter för medlemsstaterna.

Denna aktion tar sig uttryck i åtgärder som underlättar förverkligandet av de mål som anges ovan.

Fördraget innehåller inte de nödvändiga befogenheterna för antagande av vissa bestämmelser för denna förordning annat än de i artikel 235.

---

[1] Yttrandet avgivet den ..., EGT nr ...

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE:

Skyddets omfång

Artikel 1

Denna förordning skyddar mot och motverkar effekterna av extraterritoriell tillämpning av lagar specificerade i bilagan och mot handlingar som är grundade på eller följer av denna lagstiftning, inklusive förordningar och andra juridiska instrument.

På grundval av förslag från kommissionen kan rådet lägga till eller avlägsna lagar från bilagan.

Underrättelser

Artikel 2

Personer som erhåller information avseende direkta eller indirekta effekter på sina ekonomiska och finansiella intressen genom de lagar eller handlingar som nämns i artikel 1 skall underrätta Europeiska kommissionen[2].

Konfidentiell behandling

Artikel 3

All information som lämnas i enlighet med denna förordning skall endast användas för de syften som den inlämnades för.

Information som är av konfidentiell natur eller som lämnas på konfidentiella grunder skall omfattas av tystnadsplikt. Kommissionen skall inte röja information utan uttryckligt tillstånd från personen som lämnade den.

Vidarebefordran av sådan information skall vara tillåten när kommissionen är förpliktigad eller bemyndigad att göra det, särskilt i samband med rättsliga förfaranden. Vid sådan vidarebefordran skall hänsyn tas till den berörda personens berättigade intresse i att hans eller hennes affärshemligheter inte avslöjas.

Denna artikel skall inte hindra kommissionen från att röja allmän information.

---

[2] Informationen skall sändas till följande adress: Europeiska unionen, Generaldirektorat I, Rue de la Loi/Wetstraat 200, B-1049 Bryssel.

Icke-erkännande av domar

Artikel 4

Inga domar från domstolar eller tribunaler utanför gemenskapen som direkt eller indirekt verkställer de lagar och handlingar som nämns i artikel 1 skall erkännas eller vara möjliga att genomdriva på något sätt.

Icke- iakttagande

Artikel 5

Ingen person skall iakta varken direkt eller genom ett dotterbolag eller en mellanhand, varken aktivt eller genom medveten försummelse, några av de krav eller förbud, inklusive uppmaningar från utländska domstolar, som grundas på eller direkt eller indirekt följer av de lagar och handlingar som nämns i artikel 1.

I enlighet med de förfaranden som avses i artikel 7 och 8 kan en person få tillstånd att helt eller delvis efterkomma besluten i sådana fall där ett åsidosättande skulle allvarligt skada personens eller gemenskapens intresse.

Återbetalning av skadestånd

Artikel 6

En person skall ha rätt att få tillbaka de belopp som en fysisk eller juridisk person har erhållit genom domar som utfallit till dennes fördel i en domstol eller tribunal utanför medlemsländerna i den omfattning som det har fastställts i någon domstol inom gemenskapen att det tilldömda beloppet grundar sig på de lagar och handlingar som nämns i artikel 1.

Sådan återbetalning kan erhållas från fysiska eller juridiska personer till vars fördel domen utföll eller från juridiska personer anslutna till en korporation i gemenskapen och som ägs eller kontrolleras av en sådan person.[3]

---

[3] En juridisk person inregistrerad i gemenskapen:

"ägs" av en annan fysisk eller juridisk person om denna person är förmånstagande ägare till mer än 50% av det egna kapitalet i den,

"kontrolleras" av en annan fysisk eller juridisk person om denna person har rätt att utse en majoritet av styrelsemedlemmarna eller på annat sätt lagligt styr dess handlingar.

Förvaltningsbestämmelser

Artikel 7

För genomförandet av denna förordning skall kommissionen

a. regelbundet informera rådet om effekterna av de lagar, förordningar och andra juridiska instrument och därav följande handlingar som nämns i artikel 1 på grundval av den information kommissionen erhållit enligt denna förordning och årligen offentliggöra en fullständig rapport om detta,

b. bevilja tillstånd enligt villkoren i artikel 5,

c. i förekommande fall lägga till eller stryka referenser till sekundärförordningar eller andra juridiska instrument som följer av de lagar som specificeras i bilagan och faller inom denna förordnings räckvidd,

d. i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning* publicera domar som artikel 4 är tillämplig på.

Artikel 8

För genomförandet av punkterna b och c i artikel 7 skall kommissionen bistås av en kommitté bestående av representanter för medlemsstaterna och med kommissionens representant som ordförande.

Kommissionens representant skall för kommittén lägga fram ett förslag på åtgärder som skall vidtas. Kommittén skall avge ett yttrande om förslaget inom den tidsfrist som ordföranden kan fastställa allt efter hur brådskande ärendet är. Yttrandet skall avges med den majoritet som fastställs i fördragets artikel 148.2 så vitt det gäller beslut som rådet måste fatta på förslag från kommissionen. Rösterna för medlemsstaternas representanter inom kommittén skall vägas på det sätt som anges i den artikeln. Ordföranden skall inte rösta.

Kommissionen skall anta åtgärder som skall tillämpas omedelbart. Om dessa åtgärder emellertid inte är förenliga med kommitténs yttrande skall de genast meddelas rådet av kommissionen.

Rådet kan med kvalificerad majoritet fatta ett annorlunda beslut inom den tidsfrist som nämns i föregående stycke.

Allmänna bestämmelser och slutbestämmelser

Artikel 9

Varje medlemsstat skall fastställa vilka påföljder ett eventuellt brott mot bestämmelserna i denna förordning skall beläggas med. Dessa påföljder måste vara effektiva, proportionerliga och avskräckande.

Artikel 10

Kommissionen och medlemsstaterna skall informera varandra om de åtgärder som vidtas för genomförandet av denna förordning och vidarebefordra all annan relevant information som gäller denna förordning.

Artikel 11

Denna förordning skall gälla inom gemenskapens territorium, inklusive dess luftrum och ombord på alla flygplan eller fartyg under en medlemsstats jurisdiktion eller kontroll, och alla fysiska eller juridiska personer, privata eller offentliga, bosatta eller inregistrerade inom gemenskapen.

Artikel 12

Denna förordning träder i kraft samma dag som den offentliggörs i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning*.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i .

På rådets vägnar

Ordföranden

BILAGA

LAGAR, FÖRORDNINGAR OCH ANDRA JURIDISKA INSTRUMENT
som hänvisas till i artikel 1

LAND: USA

LAGAR

1. "National Defense Authorization Act for Fiscal Year 1993", avdelning XVII - Cuban Democracy Act från 1992, avsnitt 1706.

2. "Cuban Liberty and Democratic Solidarity Act" från 1996.

FÖRORDNINGAR

1. 31 CFR (*Code of Federal Regulations*) kap V (7-1-95 edition) del 515 - Cuban Assets Control Regulations, subpart E - Licenses, Authorizations and Statements of Licensing Policy.

ISSN 1024-4506

KOM(96) 420 slutlig

DOKUMENT

SV 11

Katalognummer : CB-CO-96-427-SV-C

ISBN 92-78-08003-9

Byrån för Europeiska gemenskapernas officiella publikationer

L-2985 Luxemburg